

Република Србија
КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ
Број: 400-00-00015/2/2015-01
Београд, 29. децембра 2016. године

На основу Пресуде Управног суда број: 12 У 16253/12 од 9. марта 2015. године, члана 9. тач. 2) и 3), члана 16. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), у поступку накнадне контроле, покренутом на основу добијених информација,

Комисија за контролу државне помоћи на 78. седници, одржаној 29. децембра 2016. године, доноси

РЕШЕЊЕ

1. Дозвољава се државна помоћ која је у 2012. години додељена у облику накнаде за пружање услуга од општег економског интереса Јавном предузећу Новинска агенција Танјуг са потпуном одговорношћу, са седиштем у Београду, улица Обилићев венац број 2.

2. Пријава у вези са накнадом за пружање услуга од општег економског интереса Јавном предузећу Новинска агенција Танјуг са потпуном одговорношћу, која је додељена у 2010. и 2011. години, не односи се на државну помоћ.

3. Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

1. Подносилац пријаве и предмет пријаве државне помоћи:

Комисија за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) је Закључком број: 401-00-00015/1/2015-01 од 22. октобра 2015. године, покренула поступак накнадне контроле дозвољености државне помоћи која је у 2012. години додељена Јавном предузећу Новинска агенција Танјуг са потпуном одговорношћу, са седиштем у Београду, улица Обилићев венац број 2 (у даљем тексту: ЈП Танјуг) и наложила Министарству културе и информисања, као даваоцу државне помоћи, да достави Комисији потпуну пријаву државне помоћи, у складу са чланом 3. став 2. Уредбе о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10).

Поступајући у складу са налогом Комисије, Министарство културе и информисања је, Дописом број: 401-00-362/2015-04 од 10. новембра 2015. године, доставило Комисији пријаву државне помоћи која је садржала Уговор о финансирању број: 400-00-43/2012-04 од 23. фебруара 2012. године закључен између Републике Србије – Министарства културе, информисања и информационог друштва и Јавног предузећа Новинска агенција Танјуг (у

даљем тексту: Уговор), Општи образац пријаве државне помоћи (у даљем тексту: Општи образац) и припадајуће прилоге.

Комисија је, накнадно, на основу сопствених информација, прибавила Програм пословања Јавног предузећа Новинска агенција Танјуг за 2012. годину (у даљем тексту: Програм пословања за 2012. годину).

Предмет пријаве државне помоћи и основ за доделу државне помоћи је Уговор.

2. Опис државне помоћи:

2.1. Правни основ за закључење Уговора:

Уговор је закључен у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2012. годину („Службени гласник РС“, број 111/11), Законом о јавном предузећу Новинска агенција Танјуг („Службени лист СРЈ“, број 11/95 - у даљем тексту: Закон о ЈП Танјуг), Одлуком о вршењу оснивачких права у јавним предузећима, јавним установама и организацијама у којима је оснивачка права имала Савезна Република Југославија („Службени гласник РС“, број 49/06) и Програмом пословања за 2012. годину.

2.2. Опис Уговора:

Предмет Уговора је финансирање делатности односно послова од јавног интереса које обавља ЈП Танјуг у складу са Законом о ЈП Танјуг за период јануар-децембар 2012. године.

Чланом 2. Уговора ЈП Танјуг се обавезује да у периоду јануар-децембар 2012. године обавља делатности односно послове од јавног интереса у области јавног информисања, као што су:

- производња, промет, емитовање и сервиси домаћим и иностраним средствима информисања и другим корисницима информација о збивањима у земљи и свету;
- обезбеђивање и пласирање информација и других информативних материјала за потребе републичких органа о збивањима у земљи и свету према Списку државних органа и организација који је саставни део овог уговора (Народна скупштина, Председник Републике, Влада Републике Србије, Канцеларија за сарадњу са медијима, Канцеларија за европске интеграције, Савет за борбу против корупције, Служба за управљање кадровима итд.);
- пружање услуга државним органима у области новинско-агенцијске делатности и
- пружање професионалних услуга новинарима акредитованим у земљи.

2.3. Давалац државне помоћи:

Давалац државне помоћи је Република Србија – Министарство културе, информисања и информационог друштва (сада Министарство културе и информисања).

2.4. Корисник државне помоћи:

Корисник државне помоћи је Јавно предузеће Новинска агенција Танјуг са потпуном одговорношћу, са седиштем у Београду, улица Обилићев венац број 2, матични број привредног друштва: 07022301, који обавља новинско - агенцијску делатност.

2.5. Трајање државне помоћи:

Државна помоћ је додељивана током 2012. године.

2.6. Инструмент доделе државне помоћи:

Инструмент доделе државне помоћи је субвенција.

2.7. Укупан износ државне помоћи:

Укупан износ државне помоћи је 209.550.000,00 динара.

2.8. Циљ и намена државне помоћи:

Државна помоћ је додељена у облику накнаде за пружање услуге од општег економског интереса, тј. за обављање делатности јавног информисања.

3. Одлука Комисије:

Новинска агенција „Бета Прес“ д.о.о. са седиштем у Београду, улица Краља Милана 4 (у даљем тексту: „Бета Прес“), Дописом Број: 214/12 од 18. јуна 2012. године и Новинско издавачко предузеће „ФоНет“ са седиштем у Београду, улица Кнез Михаилова 21/26 (у даљем тексту: „ФоНет“), Дописом Број: 180612/001 од 18. јуна 2012. године, доставили су Комисији захтев за покретање поступка накнадне контроле дозвољености државне помоћи додељене у 2010, 2011. и 2012. години ЈП Танјуг.

Закључком број: 172/1/2012-25 од 31. августа 2012. године Комисија је, најпре, одбацила наведени захтев због непостојања услова за покретање тог поступка.

Након жалбе „Бета прес“ и „ФоНет“, коју су изјавили дана 28. септембра 2012. године потив Закључка Комисије број: 172/1/2012-25 од 31. августа 2012. године, Комисија је донела Решење број: 205/2012-25 од 31. октобра 2012. године којим је делимично уважила наведену жалбу, те је изманила Закључак број: 172/1/2012-25 од 31. августа 2012. године тако да гласи:

„РЕШЕЊЕ

1. Констатује се да се на накнаду додељену Јавном предузећу Новинска агенција Танјуг, са потпуном одговорношћу, за суфинансирање обављања делатности информисања у 2010. и 2011. години не примењују правила за доделу државне помоћи.

II. Одбија се као неоснован захтев Новинске агенције „Бета прес“ д.о.о. из Београда и Новинско издавачког предузећа „ФоНет“ д.о.о. из Београда да се утврди да није дозвољена државна помоћ од 209.550.000,00 динара која је додељена Јавном предузећу Новинска агенција Танјуг, са потпуном одговорношћу, у 2012. години.

2. Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.“

„Бета пресс“ и „ФоНет“ су дана 20. новембра 2012. године изјавили жалбу против Решења Комисије број: 205/2012-25 од 31. октобра 2012. године, а након тога, 4. децембра 2012. године поднели тужбу Управном суду ради поништаја овог решења Комисије.

Управни суд у Београду је, у решавању по тужби тужилаца „Бета пресс“ и „ФоНет“, донео Пресуду број: 12 У 16253/12 од 9. марта 2015. године, којом се тужба уважава, поништава Решење Комисије број: 205/2012-25 од 31.октобра 2012. године и предмет враћа туженом органу на поновно одлучивање.

Управни суд је наложио Комисији да, у извршењу пресуде, поништи свој Закључак број: 172/1/2012-25 од 31. августа 2012. године и на основу законито спроведеног поступка донесе правилну и на закону засновану одлуку по захтеву тужилаца којим је поступак покренут, водећи при том рачуна о поштовању правила поступка на која му је пресудом указано, као и о одредбама Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 51/09 – у даљем тексту: Закон) којима је уређено питање одлучивања тог органа о захтеву за накнадну контролу државне помоћи, нарочито притом водећи рачуна о законом прописаном циљу поступка контроле државне помоћи.

У поступању по Пресуди Управног суда, Комисија је Решењем број: 400-00-00015/2015-01 од 21. септембра 2015. године поништила Закључак Комисије број: 172/1/2012-25 од 31. августа 2012. године и Решењем број: 400-00-00015/1/2015-01 од 21. септембра 2015. године поништила Решење Комисије број: 205/2012-25 од 31. октобра 2012. године.

Такође, Комисија је Закључком број: 401-00-00015/1/2015-01 од 22. октобра 2015. године, покренула поступак накнадне контроле дозвољености државне помоћи која је у 2012. години додељена ЈП Танјуг и задужила Министарство културе и информисања Републике Србије, као даваоца државне помоћи, да достави потпуну пријаву државне помоћи.

Поступајући у складу са наведеним, Министарство културе и информисања је, Дописом број: 401-00-362/2015-04 од 10. новембра 2015. године, доставило Комисији Уговор са Општим обрасцем и припадајућим прилозима.

Комисија је, на основу сопствених информација, прибавила и Програм пословања за 2012. годину и тек након прикупљене све потребне документације, на 78. седници, одржаној децембра 29. децембра 2016. године, одлучивала о дозвољености државне помоћи која је додељена ЈП Танјуг 2012. године.

Комисија је, најпре, утврдила да Уговор представља основ за доделу државне помоћи, сагласно члану 2. тачка 1) Закона, којим је прописано да је државна помоћ сваки стварни или потенцијални јавни расход, или умањено остварење јавног прихода, којим корисник државне помоћи стиче повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту, као и то да се у овом случају ради о индивидуалној државној помоћи, сагласно члану 12. став 3. Закона.

Комисија је, поред Уговора, анализирала и Општи образац, Програм пословања за 2012. годину, као и Закон о ЈП Танјуг.

С обзиром на то да су средстава додељена ради обављања делатности јавног информисања, Комисија је анализирала да ли су били испуњени услови за доделу државне помоћи у облику накнаде за пружање услуга од општег економског интереса, који су били

прописани чл. 97а-97г тада важеће Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11 и 91/12 – у даљем тексту: Уредба).

Комисија је утврдила да је Законом о ЈП Танјуг, предвиђено оснивање ЈП Танјуг као предузећа за обављање делатности, односно послова од јавног интереса у области јавног информисања, као што су:

- 1) производња, промет и емитовање домаћим и иностраним средствима информисања и другим корисницима информација о збивањима у земљи и свету;
- 2) обезбеђивање и пласирање информација и других информативних материјала за потребе савезних органа о збивањима у земљи и свету;
- 3) пружање услуга државним органима у области новинско-агенцијске делатности;
- 4) пружање професионалних услуга новинарима акредитованим у земљи (чл. 1, 2. и 5. Закон о ЈП Танјуг).

С обзиром на то да је чланом 6. Закона о ЈП Танјуг прописано да ЈП Танјуг послује средствима у државној својини, на основу тога је и закључен Уговор између Министарства културе, информисања и информационог друштва (сада Министарство културе и информисања) и ЈП Танјуг за период јануар-децембар 2012. године, којим је предвиђен укупан износ од 209.550.000,00 динара за финансирање делатности од јавног интереса ЈП Танјуг.

Анализом Програма пословања за 2012. годину, Комисија је утврдила да је, на страни 17, између осталог, било предвиђено да „висина потребних средстава за покриће трошкова, који су директно у функцији производње и обезбеђења информација у области новинско - агенцијске делатности, је основни параметар на основу кога су, у складу са чланом 16. Закона о ЈП Танјуг, утврђене вредности услуга, које се пружају државним органима и организацијама, јавном сервису и страним агенцијама, амбасадама и акредитованим страним новинарима и то:

- за реализацију обавеза прописаних чланом 5. тачка 1. Закона о ЈП Танјуг потребна су средства у „висини од 35.700.000,00 динара (производња и емитовање информација РДУ РТС, РТВ и амбасадама 25 земаља, као и пружање услуга сервиса на енглеком језику који преузима 20 страних агенција);
- за реализацију обавеза прописаних чланом 5. тачка 2. Закона о ЈП Танјуг потребна су средства у висини од 130.800.000,00 динара (обезбеђивање и пласирање информација и информативних материјала за потребе 109 државних органа и организација о збивањима у земљи и свету);
- за реализацију обавеза прописаних чланом 5. тачка 4. Закона о ЈП Танјуг потребна су средства у висини од 43.050.000,00 динара (пружање професионалних услуга 225 стално акредитованим страним новинарима и 500 привремено акредитованим новинарима у земљи).“

То значи да је Програмом пословања за 2012. годину било предвиђено да је, за покриће трошкова потребних за обављање делатности, односно послова од јавног интереса у области јавног информисања, ЈП Танјуг било потребно укупно 209.550.000,00 динара, што је у складу са износом који је додељен на основу Уговора.

Узимајући у обзир наведено, Комисија је закључила да:

- је Законом о ЈП Танјуг јасно поверено обављање делатности јавног информисања као делатности од општег економског интереса (97а став 1. тачка 1) Уредбе);
- је висина накнаде за обављање услуга од општег економског интереса унапред одређена у износу од 209.550.000,00 динара, у складу са трошковима потребним

за реализацију обавеза прописаних чланом 5. Закона о ЈП Танјуг, тј. за обављање основне делатности ЈП Танјуг (члан 97а став 1. тачка 2) Уредбе)

висина ове накнаде не прелази износ неопходан за покривање трошкова обављања основне делатности, што значи да нема прекомерне накнаде (члан 97а став 1. тачка 3) Уредбе),

Имајући у виду наведено, Комисија оцењује да су испуњени услови за доделу државне помоћи у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса, прописани чланом 97а став 1. тач. 1) - 3) Уредбе.

Такође, имајући у виду да ЈП Танјуг није привредни субјект који је у поступку јавне набавке изабран да пружа услугу од општег економског интереса, као и то да висина накнаде није одређена на основу анализе трошкова пословања истог или сличног привредног субјекта, који обавља исту или сличну делатност, у истим или сличним условима, али и то да висина годишње накнаде не прелази износ од 30 милиона евра у динарској противвредности (209.550.000,00 динара је једнако 1.919.988 евра, израчунато по средњем курсу Народне банке Србије на дан 23. фебруара 2012. године када је потписан Уговор и када је износио 109.1413 динара по евру), Комисија сматра да је испуњен и члан 97б став 1. тачка 1) Уредбе.

У складу са наведеним, Комисија је донела одлуку да накнада за пружање услуга од општег економског интереса која је додељена ЈП Танјуг у 2012. години представља дозвољену државну помоћ (тачка 1. диспозитива Решења) и сходно члану 97б став 1. Уредбе, давалац државне помоћи није био у обавези да је пријави Комисији на одлучивање о дозвољености.

У даљем поступку накнадне контроле, Комисија је разматрала Захтев „Бете“ и „ФоНета“ у делу који се односи на средства која су додељивана ЈП Танјуг током 2010. и 2011. године и том приликом узела у обзир одредбе члана 39. став 1. Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС - Међународни уговори“, број 83/08 - у даљем тексту: Прелазни споразум), који прописује да ће Република Србија на јавна предузећа и предузећа којима су додељена посебна права, применити начела која су утврђена у Уговору о Европској заједници, истеком рока од три године након ступања на снагу Прелазног споразума.

С обзиром на то да је Република Србија почела да примењује Прелазни споразум од 1. јануара 2009. године, то значи да је била дужна да посебна правила Европске уније о државној помоћи јавним предузећима преузме до 1. јануара 2012. године. Правила по којима је могуће доделити државну помоћ јавним предузећима и предузећима којима су додељена посебна права, односно привредним субјектима који пружају услуге од општег економског интереса, уведена су у правни систем Републике Србије тек ступањем на снагу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, број 100/11), односно 1. јануара 2012. године. Сасвим јасно произлази да у нашем правном систему током 2010. године нису постојали прописи о контроли дозвољености државне помоћи која се додељује јавним предузећима. Отуда не постоји пропис који би могао да послужи као мерило за процену дозвољености доделе накнаде коју је ЈП Танјуг користио током 2010. и 2011. године.

Дакле, примењујући обавезе које је преузела Прелазним споразумом, Република Србија је донела Закон који је ступио на снагу 22. јула 2009. године, али је почeo да се примењује од 1. јануара 2010. године (члан 26. Закона). Међутим, пуну примена Закона почела је 20. марта 2010. године, када су на снагу ступила припадајућа подзаконска акта тј.

Уредба о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10) и Уредба о начину и поступку пријављивања државне помоћи („Службени гласник РС“, број 13/10).

Према томе, одредбе Закона нису непосредно примењиве, с обзиром на то да овај закон сам по себи није успоставио систем контроле државне помоћи у Републици Србији. Систем контроле државне помоћи почeo је да се успоставља тек кад су на снагу ступиле Уредба о правилима за доделу државне помоћи и Уредба о начину и поступку пријављивања државне помоћи и када је образована Комисија. То значи да су Закон и ове две уредбе у својеврсном јединству, да тек заједно узети и спојени чине систем контроле државне помоћи у Републици Србији. Све што се везује за државну помоћ мора да прође кроз оптику и Закона и ових уредаба, јер тек сви заједно узети дају или одузимају законитост конкретно додељеној државној помоћи. Ни природа ове две уредбе није иста. Док Уредба о начину и поступку пријављивања државне помоћи садржи претежно техничка правила којиме се уређује поступак пријављивања државне помоћи, Уредба о правилима за доделу државне помоћи садржи конститутивна, суштинска правила о категоријама државне помоћи, разврставању категорија државне помоћи и условима под којима може да се додели свака категорија, односно врста државне помоћи. Уредба о правилима за доделу државне помоћи састоји се од аката Европске уније из области државне помоћи, који су преузети у правни поредак Републике Србије и који, као и ова уредба, укратко речено, уређују која својства различите категорије и врсте државне помоћи морају имати да би биле дозвољене, односно да њиховом доделом не би дошло до нарушавања конкуренције на тржишту, или опасности да дође до нарушавања конкуренције на тржишту. Уредба о правилима за доделу државне помоћи је тај правни акт којим Република Србија преузима „инструменате тумачења које су усвојиле институције Заједнице“ (члан 38. став 2. Прелазног споразума).

Комисија процењује да ли је нека државна помоћ дозвољена или није, на основу члана 1. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, који гласи: „Овом уредбом ближе се уређују правила за доделу државне помоћи, односно за оцену дозвољености пријављене, односно додељене државне помоћи, и правни поредак Републике Србије усклађује са садржином инструмената тумачења које су у вези са државном помоћи усвојиле институције Европске Заједнице.“

Када је реч о државној помоћи јавним предузећима, Комисија је поштовала одредбу члана 39. Прелазног споразума и правила Европске уније под којима јавним предузећима може да се додели државна помоћ. Ова правила су почела да важе 1. јануара 2012. године, када је на снагу ступила Уредба о изменама и допунама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, број 100/11). Одредбе о условима под којима јавним предузећима може да се додели државна помоћ садржане су у члану 97а – 97г Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, којим се уређује државна помоћ за пружање услуга од општег интереса.

С тим у вези, у односу на помоћ коју држава пружа јавним предузећима, са становишта прописа о државној помоћи садржаних у Закону и Уредби о правилима за доделу државне помоћи уочавају се два временска периода. Први, период до ступања на снагу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, број 100/11), тј. до 1. јануара 2012. године и други, период од ступања на снагу Уредбе о изменама и допунама Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, број 100/11), тј. од 1. јануара 2012. године. У првом периоду, до 1. јануара 2012. године, државна помоћ јавним предузећима није била уређена

у правном систему Републике Србије, па нису ни постојали прописи на основу којих би се ценило да ли је она у конкретном случају дозвољена или није, нити је помоћ јавним предузећима до тада сматрана државном помоћи, у смислу Закона и Уредбе о правилима за доделу државне помоћи.

Узимајући у обзир да током 2010. и 2011. године нису ни постојали прописи на основу којих би се ценило да ли је државна помоћ додељена ЈП Танјуг дозвољена или није, нити се помоћ јавним предузећима до тада сматрала државном помоћи, Комисија је донела одлуку да се пријава у вези са накнадом за пружање услуга од општег економског интереса ЈП Танјуг са потпуном одговорношћу, која је додељена у 2010. и 2011. години, не односи на државну помоћ (тачка 2. диспозитива Решења).

У складу са наведеним, Комисија је донела одлуку као у диспозитиву.

Упутство о правном средству: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор у року од 30 дана од дана достављања.

Достављено:

- Управном суду
- Новинској агенцији Бета Пресс доо Београд (Стари град)
- ФоНет новинско-издавачком друштву д.о.о. Београд
- Министарству културе и информисања
- Архиви